

Клевцова Наталія

Арбітр

Авторська книга

ТОВ РВА «Просвіта»
м. Запоріжжя
2018

УДК 82-9

К48

К48 **Клевцова Н. В.**

Щастя поруч. Авторська книга – Запоріжжя: Просвіта, 2019. – 32 с.

ISBN 978-966-653-475-3

Рецензент: Дубяга Світлана Миколаївна

Ця книга допоможе Вашій дитині навчитись читати з великим задоволенням і отримувати насолоду від прочитаного. В кожній історії є повчальний висновок, тож закладає зернятка добра, які неодмінно дадуть щедрий врожай.

УДК 82-9

ISBN 978-966-653-475-3

© Клевцова Н. В., 2019

© Просвіта, 2019

Автор: Клевцова Наталія Вікторівна

Ідея: Клевцова Настя, Клевцова Олена

Художнє оформлення: Флокій Тетяна, Флокій Галина.

Підписано до друку 12.12.2018 р. Формат 60×84/8.
Папір крейдований 170 гр./м². Гарнітура “Calibri”. Друк цифровий.
Обл.-вид. арк. 4,5.

Тираж 50 примірників. Замовлення 14-19.

Видавець і виготовлювач ТОВ РВА«Просвіта»

пр. Соборний, 75, м. Запоріжжя, 69002

Тел. (061) 787 59 12

E-mail: prosvitabook@gmail.com

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №417 від 12.04.2001 р.

Квадроцикл

– Чотири, розумієш, квадро – це чотири. Тобто на чотирьох колесах, і не дивись на мене так.

Мама знизала плечима.

– Твоя упертість, Костю, чесно кажучи, зараз зовсім недоречна. Навіщо нам купувати таку дорогу річ?

– А я не кажу, що мені потрібен новий, візьмемо з пробігом. Розумієш, в мене з'явиться МОТОВСЮДИХІД. Можливо, фірми SUZUKI – це ж вони поставили «мото-монстра» на чотири колеса, до них HONDA запатентував триколісний всюдихід, а тут почалась справжня конкуренція!

– А ти в мене кмітливий.

– Мам, ну, будь-ласочка, поговори з татком, я згоден все робити по дому, а ніяких кишенькових грошей просити не буду, точно!

– Так тут і бабусю з дідусем підключати треба, сім'єю вирішувати.

– І до того ж він безпечний, тільки одягай шолом і перчатки, обережно поведь себе і піщана траса – твоя.

– А, щось дуже легко в тебе все виходить.

– Ну, як завжди, відмовляєш. Піду – погуляю.

До розмови повертались не раз. Рішення не було. Зазвичай кінчалось тим, що Кость вибігав на двір. Так і цього разу: зеленоокий хлопчина з ви-

храстим чубом вискочив з дому як стояв – в рваних джинсах і жовтій рубашці в клітинку. Сонце сяяло яскравими промінцями, квітень закінчувався, а скоро ж травневі свята, бруньки абрикос розкриються, в повітрі буде солодкий присмак майбутнього літа. А другого травня його особливий день – день Народження. Хлопці в дворі цього не знали, якось великими друзями вони з ватажком дворової команди футболістів – Сашком – не стали. Звісно, вітались, обговорювали новини, але далі діло не йшло. От, якби мати квадроцикл! Всі хлопчачки миттю визнали б мене лідером. Костя здалеку махнув друзякам рукою і пішов додому.

– Батьки в мене нічого собі такі, добрі люди. Думують про мене, навчають життю, кімната, «комп», одяг, а я ще «квадрик» хочу. Все, буду мовчати, всі вуха їм пробурмотів, – думав хлопець дорогою.

А тим часом в домі назрівав цікавий план привітання Кості з днем Народження. справа в тому, що квадроцикл вже був куплений, недорогий, але з доброю репутацією, він чекав на свого господаря в дідусевому гаражі. Мати дала слово тримати язик за зубами, тому й розмова, яку ми з вами чули, не клеїлась. А коли Костюшкин, як каже дідусь, вийшов, можна все обмізкувати. Тим паче, що ввечері зібралась уся родина.

– Привітаємо, потім солодкий стіл і на природу, але перед тим в гараж, діду, запропонуєш разом сходити. Скажімо, забули лобзик забрати, терміново потрібно, – наставляла бабуся чоловіка.

– А з гаражу ми не прийдемо, а приїдемо, – відгукнувся дід.

– Я йому фальш-подарунок зробив, – радісно похвалився батько.

– В смислі, – мамині бровенята високо задерлись від подиву.

– Ну книги прикупив: про мотики і енциклопедію про спорт, він задоволений буде і тільки потім покажемо основний подарунок – в чотирнадцять років «квадрик» – це круто.

– Ти як дитина зараз, – всміхнулась бабуся.

– А що, мені теж колись було 14, а тепер – моєму синові, хвилююсь, аж у грудях щось стискає.

– Я вже бачу його щасливі очі, – розчулено додала мати.

– Костюшкин повернеться – не видавайте нашу таємницю, терпіть, – наполягав дід.

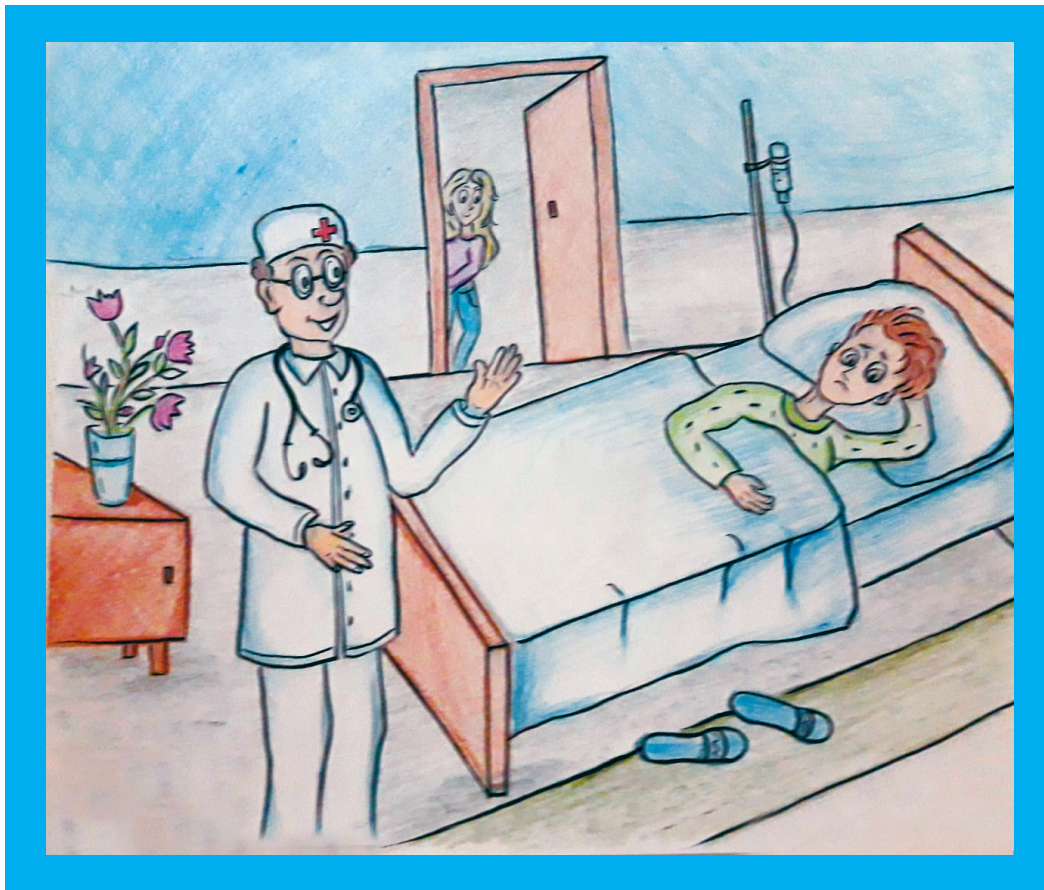
Цокнули двері.

– Я вдома, діду, бабуся, татко, ого – вже всі тут. Коли ж ви встигли? – від несподіванки зупинився Кость.

– Плануємо, травневий уїк-енд, – хитро посміхнулась бабуся.

– А ти в мене передова просто, а зараз є щось перекусити, зголоднів дуже.

– Костику, пішли на кухню, розберемося. Бутери чекають. Сім'я, вечеряти через двадцять хвилин, – додала бабуся, коли вони вдвох виходили з кімнати.

Волонтерка

Прокидатись. Як добре – зустрічати новий день. Спочатку прокидаються вуха і чути звуки нового дня. Потім – ніс, щоб вловити знайомий аромат. Тиша. Костя кліпнув очима і остаточно прокинувся. Навколо білий кахель. І запах ліків. Ніколи не любив лікарню за цей суперечливий «стерильний» запах. Так пахне біль. Я що, в лікарні? Ні, тільки не це!

Костя змахнув руками, намагаючись встати, і зрозумів, що не відчуває ніг. Це був жах.

– Мам, що зі мною?! – кричав він якимось пискляво – зляканим дитячим голосом.

В найскрутніші моменти нашого життя ми завжди кличемо маму.

На крик до палати зазирнула красива дівчина.

– Що сталось? Прийде сестричка, почекай! Чи болять сильно? – було видно, що вона казала ці слова не раз.

– Хто ти? – від несподіванки хлопець перестав волати, як бик.

– Вероніка. Тобто вірю в перемогу, – приємно всміхнулася дівчинка.

– В чию перемогу?

– В перемогу добра над злом. Я – волонтерка. Допмагаю пораненим бійцям. А тебе звати...

– Костянтин. І я навіть не знаю, що тут роблю.

– Ось кнопка виклику медичної сестри. Думаю, тобі потрібно нею скористатися. Я знайду пізніше.

Вероніка прикрила за собою двері і хлопцеві нічого не залишалося, як натиснути на кнопку. На виклик прийшли доктор, медична сестра, бабуся, мати. Палата заповнилася людьми. Вони намагалися бути веселими, тому Костя швидко зрозумів, що це капець.

– Ми проведемо невеликий огляд. Що саме тебе непокоїть? В тебе струс мозку, але невеликий. Пошкодження легкі, кілька синців. Ми чекали коли ти отямишся. Аналіз крові непоганий, але в організмі є запальний процес, як ти?

– Я не відчуваю ніг, – якимось чужим голосом промовив Кость.

Він побачив, як округлились очі мами, а бабуся охнула і «мішком» осіла на підлогу.

– Нашатирю!

Медсестра швидко мокнула ватку в прозорий розчин і притулила до носа непритомної бабусі.

– А де дідусь?

– Скоро прийде, – занадто швидко сказав лікар.

Чому він це знає. Мабуть, це неправда.

– Мамо, дід в порядку?

Мама одвела очі.

– Ну він хоч живий? НЕ МОВЧИТЬ! МАМО, скажи!

– Так, живий, з серцем лежить на третьому поверсі.

– Це все НЕПРАВДА! ЦЬОГО НЕ МОЖЕ БУТИ! – хлопець рвонув було вскочити, але ноги не мали сили.

– Потрібне тривале лікування, а зараз введіть заспокоююче, – наказав лікар.

Стомлений хлопець відчув, що поринає в тривожний сон. Йому наснилась Ніка, яка вірила в нього і торкалася неслухняного волосся хлопчини.

Кіборги і Термінатор

Волосся справді хтось чіпав.

– Підйом, хлопче!

– Добрий день, лікарю!

– Продовжуємо лікування? Потрібне більш детальне обстеження. Але вже зараз я можу впевнено сказати: травми, яка б зашкодила тобі ходити – немає.

– Тоді чого я себе не відчуваю?

– Це все в твоїй голові. Мозок людини – унікальний орган. І багато реакцій у ньому проходять підсвідомо. Думаю, ти поставив собі таку задачу – НЕ ХОДИТИ. Не важливо, що ти мав на увазі, може, щось інше, але це працює.

– Останнім часом, мені справді не дуже хотілось ходити, я мріяв рухатись виключно на колесах, про «квадрик» мріяв, а тепер і думати про нього не хочеться.

– Повір мені, я бачив багато прикрих випадків проблем зі здоров'ям. І в тебе не найгірший варіант. Ти можеш бачити, чути, їсти, в тебе працюють руки і ти не лежиш «овочем». Тож пробач мене за «чорний гумор», я тут тобі організував «колеса», хоч і не «ква-

дрик», але проїхатись екскурсією по нашому відділенню я тобі дозволяю. І, знаєш, навіть виїхати на подвір'я вздовж лікарні також. Хай тебе не засмучує візок, прошу вибачення за недосконалий вид транспорту проте – в тебе буде напрочуд чарівний гід, знайомся:

– Вероніка!

Ці слова лікар вигукнув достатньо голосно для того, щоб в кімнату ввійшла та сама Ніка, яка вірить в перемогу добра. Перед собою вона штовхала інвалідний візок.

– Що ж освоюйтесь поки що, я зайду пізніше, – з цими словами доктор вийшов з палати.

– Я на «ЦЕ» не сяду, – втретє відмовлявся Костя, насуплено поглядаючи у вікно.

Весна манила до себе, співочі трелі птахів і аромат травневого бузку переплутували запахи і звуки, вплітались і потопали в клумбах різноманітних нарцисів. Дівчина прослідкувала за поглядам Костюка і додала:

– Не будь нарцисом!

– Ти хіба знаєш хто це такий? – глузливо озвався він і сам засмутився від свого нахабства.

– Звісно, людина, яка себе любила себе більше за навколишній світ. Сподіваюсь, ти все ж не такий. Тож, не розчаровуй мене, сідай вже.

– Я не хотів би відчувати себе «каlichem», якого возить добрячка, хоч і дуже гарна. Я... – і він знов засмутився, що слова зірвались самі, сказав, не обдумавши все до кінця.

Дівчина всміхнулась.

– А мені подобається твоя щирість. Хочу показати тобі, нарешті, заради чого сюди приходжу сюди я. Тож, давай вже швидше.

Здався. Сів. Сам. Зміг. Руки хлопець розвивав, прес качав, гантелі, трохи перекладає і на уроці фізичної культури в трійці перших. Крос добре бігав. Гірко стало, смутно. Просте слово «крос» викликає тепер бурю почуттів і десь між ними тріпоче головне – НАДІЯ – маленька, примарна надія, що все якось владнається, тріпочеться в грудях і зараз вона схожа на метелика, якого з усіх боків оточили обставини сьогодні.

Поїхали вздовж відділення. Пацієнтів майже не було, вони вийшли на вулицю – подихати. Повітря справді було чарівним, якимсь легким і пахучим, солодким настільки, що здавалось –це прозорий чарівник розтрусив мішок індійських прянощів.

– Тобі не можна «залишатись в собі», лікар сказав, а не я. Ну, коли ти все одно від цього нервуєш, то я тобі так скажу – це нормальна реакція – переосмислення життя.

– Скільки тобі років, розумниця? І тобі сказав лікар віддати ключа на який я маю себе замкнути? Я, що, сейф?

– О, ти вмієш бути хамом. І не таких життя облямувало. Ой, вибач. Але ти перший почав.

Далі їхали мовчки. Навіщо сваритися двом малознайомим людям. Легше просто перестати спілкуватись. Але чи то така сьогодні погода, чи у Вероніки дуже добре серце бо вона вирішила ще раз спробувати налагодити відносини.

– Мені п'ятнадцять і допускають мене сюди від «дитячої спілки допомоги воїнам», що приймали участь в АТО, а зараз знаходяться тут на лікуванні. Я з іншими волонтерами передаю малюнки і листівки зі словами подяки воїнам від простих мешканців, вони вдячні за Мирне небо над головою.

– Ти – молодець. І ще. Дякую тобі за прогулянку.

– Зажди, ще з кіборгами і термінатором тебе познайомлю.

– З ким?

– Ой, в тебе зараз напрочуд чудний вигляд. Ми вже на місці. Знайомтеся:

Це – Олексій, а це – Єгор. Вони вже перейшли на нову ступінь одужання, їх рани загоїлись, час використовувати протез.

Справді, у чоловіків, до яких під'їхав візок, не було ніг, у одного – лівої, у іншого – правої. Замість ніг вони мали спеціальний протез нового покоління. І чимось самі ставали схожими на людей з іншого часу і виміру.

– Костя, – замість тисячі слів, що крутилися на язиці, сказав хлопчина.

І додав:

– Дякую Вам.

Питати щось було незручно. Зрозуміло, що хлопці ризикували своїм життям, щоб захистити наше.

– Він тимчасово з нами, тому що його травма зовсім не схожа на поранення, скоріше має психологічний характер. Ще побачимось. Одужуйте, – ввічливо додала Ніка.

– Ти підслухала нашу розмову з лікарем? – знов не втримався Костя, коли вони від'їхали.

– Навіщо. Він сам мені це сказав.

– Багато говорить зайвого цей лікар.

– Пишайся, що тебе лікує саме він. Його метод працює. І не таких на ноги ставив. Тут головне – бути сильним духом. Тоді і вдасться бути сильним тілом. Ходімо, познайомлю тебе з Термінатором.

Після цих слів Кость вирішив вже нічому не дивуватися, тож вони спокійно рушили до відділення і майже дійшли до палати інтенсивної терапії:

– Далі не можна. Треба окремий дозвіл, – пояснила Ніка.

Через напівпрозоре скло було видно, як поворухнувся чоловік, в нього не було обох ніг і лівої руки. Кость відчув, як його щелепа впала нижче плінтуса і закотилась у підвал. Як цій людині далі жити?

– Головне, не дати відчаю залізти в твоє серце, – в котре повторював собі Михайло, сну не було в жодному оці, хоча заспокійливі таблетки були доволі сильнодіючими. Він знов повернувся і примітив хлопця в візку і дівчину, що притримувала його.

Мрія

Збентежений вигляд підлітків розсмішив його, прийшли подивитись на «героя». Справді, чим ще тут займатись. Таке собі «лікарняне шоу» – Людина – примара, нібито є, а зробити нічого не може, «неміч» одним словом. І вже не зможе. А той хлопець теж, здається, не зовсім здоров. Михайло махнув рукою, запрошуючи підлітків до палати.

– Вітаю!

– Дякую, що запросили, – чемно відповіла Вероніка, – ось знайомлю Костика з людьми, які стали щитом за нашу Батьківщину.

– Отже, ви не шоу прийшли дивитись. Юначе, ти і сам не ходиш?

– Мене звати Костя, це в мене шокова реакція, після невеликої аварії.

Костя побачив, як поглянула на нього Вероніка, ніби пишалась своїм підлеглим. Він, безсумнівно, вже відчуває себе значно краще.

– А я – Михайло, здається, в мене справи більш кепські, тому що відрізаного не пришиєш, а з цим важко миритися. Знати, що ніколи не зможеш зробити купу речей, важливих й не дуже. Ми всі занадто пізно замислюємось над цим. І тут я знайшов вихід, збираюсь мислити навпаки.

– Як це, – зняковів Костя.

Чоловік всміхнувся.

– Тобто складаю в голові список справ, які я можу добре робити. А потім наберу їх в електронний записник. І не буду депресувати, впадати в депресію. А краще раз за разом виконувати справи з цього списку. Як тобі? Бери на примітку.

– Мені подобається ваш підхід, – Костя відчув як підіймається настрій.

– Не все так ідеально, наприклад, є такі важливі справи, які сам не зробиш.

– Ми зрозуміли, дорослі вже, – тихо сказала Ніка.

– Я не про відносини з жінкою і , взагалі, з усім світом. Тут справа в іншому.

Чоловік може і не хотів одразу все це казати, але з кожним словом йому ставало легше.

– В мене є син. Маленький дуже, я уходив – він тільки народився, а вже підростає. І там, коли я був далеко від нього, то відчував, що я потрібен сину. Моя допомога сину і своїй сім'ї починається тут, в зоні бойових дій. День за днем думки про них давали мені сили. Ці слова підтримали мене в найскрутніші секунди життя. І зараз підтримують. Та от... Не знаю як сказати...

Михайло трохи зам'явся. Розмова, здавалось, перервалася, але він продовжив.

– Я маю МРІЮ... В тебе є мрія?

Костя аж закашлявся від несподіванки.

– Ну, так, була ідея кататися на квадроциклі, але вона погано скінчилася.

– Тоді це була погана ідея, і зовсім не мрія. Мрією не може бути ніяка річ в світі. Це щось більш легке і важливе для людини, це такий скарб, який ховає наша душа, а як там вмістити предмет?

Костя не знайшовся, що відповісти.

– Моя мрія – зіграти у футбол зі своїм сином, ось він.

Вільною рукою чоловік дістав «смарт», з гордістю включив, щоб показати на заставці фотку свого сина. Батьки мають таку звичку, заодно й самі подивляться на свого малюка. Підліткам цього не зрозуміти, але Костюк з максимальною повагою глянув в екран і... обімлів. Йому в вічі дивився Микитка. Той самий дворічний Микитка на самокаті, через якого хлопчина вдряпався в стовп.

Повернення

– І ти промовчав? – Вероніка від подиву перестала ходити за Костею, який розсікав по всій палаті, коли вони повернулись, – повідомив би Михайлові як підріс його малюк. Розповів, що він багато чого вміє робити.

– Ага, сказав би, знаєте дядечку, я ненароком вашу дитину ледь не задавив через свою дурість. Як я міг ризикувати життям інших, заїхав у наповнений людьми двір тільки – тільки сівши за кермо? – схопив себе за голову Костянтин.

– Розкажи все по порядку, – наказала Вероніка.

Розповідь не зайняла багато часу. Хлопцю й самому хотілося поділитися враженнями від пережитого. І в процесі розповіді самому відкривались нові істини, які до цього якось пройшли мимохідь.

– Я тобі розповідаю, а сам багато чого зрозумів, мені нехайно потрібно повертатися, – нарешті сказав Кость.

– Чи не зарано? – допитувалась Ніка.

– Я зрозумів – все, що тут відбувається, то не просто так. В мене є МІСІЯ, без виконання якої жити по-старому не вдасться. Хоч я думаю, мені вже ніколи не вдасться повернутися до попереднього життя, я сам хочу жити по-іншому. Виконаю, а там і ходити почну. Або в процесі видужаю.

– Що ти задумав? Поділись!

– Я маю навчити Микитку грати в футбол, поки батько одужає, – видихнув Кость.

– Гарна думка, – схвалила дівчина.

– Думаю, лікар її схвалить, він же казав, що проблема в моїй голові, – доказував Кость, – але є ще одне – дідусь захворів, піду провідати.

– Та ти що, – тепер за голову схопилась Ніка.

– Щось не так?

– Сто пудів, не так. Ти ж на візку, хочеш дідуса доконати?

– Забув. А мама з бабусею йому сказали, що зі мною все майже гаразд. В нього серце, ніяких поганих новин не можна.

– Тоді зробимо так, – секретним голосом додала Вероніка.

Через кілька хвилин вони вже були на третьому поверсі. В руках у дівчини була драбина, яку використовував місцевий електрик для заміни лампочок в коридорах і різних дрібних робіт.

– Ти впевнена, що все вдасться, – хвилювався він.

– Має бути порядок, тільки в палату не заходь.

Вони поставили драбину, біля вікна палати таким чином, щоб на неї можна було опертися.

– А ну спробуй, я підтримаю.

Хлопець ловкенько підтягнувся і оперся на ту драбину, збоку могло показатись, що він доволі нормально стоїть.

– Бери ганчірку, а я зайду в палату до твого дідуся.

– Добрий день, ви відпочивайте поки що, ми з Костею прийшли тільки на хвилинку, вас ще не можна хвилювати довгими візитами.

– Що ти, дитино, це мені тільки в радість. А що Костюшкин не заходить? – Він просто... такий вдячний персоналу лікарні за теплий прийом і якісну допомогу, що теж допомагає в силу своїх вмінь.

Костя, який все чув, почав ще інтенсивніше натирати скло в дверях, ведучих до палати.

– Привіт, діду, – голосно сказав він, намагаючись посміхатись. – Пробач, що з-за дверей розмовляємо.

– Я так злякався за тебе, заходь, скучив за тобою, – запросив дід.

– Я... трошки пізніше, що тобі принести?

– Бабусиних смаколиків, без них я тут схуд.

– Добре, передам. Лікар каже, що мене вже выпишуть в найближчий час. І ти одужуй.

– Онуче мій, це добра новина! Як смаколик майже. Жартую. Я поки закрию очі, стомився.

– Авжеж, відпочивай.

– Я вас ще навідаю, – додала Ніка.

Коли двері закрились, можна перевести дух.

– Глянь, а ти справді вимив вікно, я думала тільки вигляд робиш, імітуєш, – здивувалась Вероніка.

– Ненавиджу брехати, ні в чому, – відповів парубок, повертаючись до візка, – мені прикро, що сказав дідові неправду.

– Така правда вбити може, завжди треба думати, що говориш, – сказала, як відрізала Вероніка і покотила візок.

Проект «Футбол для усіх»

Сонечко світило лагідно, легкий вітерець навівав прохолоду. Костя сидів в інвалідному візку і спостерігав за оточуючими. З сусіднього під'їзду вибігли хлопці, з Сашком – ватажком попереду, в руках якого був м'яч. Добігли до середини двору, м'яч покотився по зеленій траві, гра почалась. Поле було нерівним, тому хлопці весь час спотикались. Саморобні ворота, стертий контур поля, навіть для «дворового» футболу умови несприятливі. Тому й ушкоджень багато, синців різних...

- От якби в дворі зробити справжнє поле, – блискавкою промайнула в голові думка. Костя штовхнув візок і підкотив ближче до хлопців.
- Добра гра в вас, щира. Привіт, хлопці, – звернувся до них Костя.
- Привіт, Костю, хлопці тайм – аут, – Сашко зупинив гру.

Кілька днів, які пройшли після лікарні, не були змарновані. Костя багато чого придумав для покращення умов гри в футбол. Але тут потрібно діяти разом.

З Веронікою вони підтримували зв'язок по телефону і стали друзями в соц. Мережі. Дівчина повідомляла новини з лікарні, хлопець ділився досягненнями в плануванні проекту «Футбол для усіх». Його ідея полягала в тому, що спорт повинен бути доступним для усіх категорій насе-

лення, навіть якщо ти не професіонал. І своїх дітей батькам буде легше залучити до спорту, якщо самі «в темі». Свій приклад – то краща агітація, щоб займатися спортом.

Дідусь також впевнено йшов на поправку. Тільки Кості більше провідувати не дозволяли, він поки що адаптувався до свого нового становища, що було досить складно.

Не кожен день людина набуває ваду, обмежуючу рухливість.

Діти й дорослі в дворі зняковіли від такого повороту дій, після невдалого повороту Кості на транспортному засобі. Хтось хотів пожаліти хлопчину, інші були злі на нього за необачливість. Реакція була неоднозначною, тому, звісно, парубкові було складно налагодити і без того складні відносини з однолітками.

– В мене тут є ідея, давайте напишемо листа меру міста! – Костя розгорнув набраний і роздрукований текст, – склав проект, на якому наш двір перетворюється в ігровий майданчик зі спортивним полем. І по коштам буде не дуже навантажено, в інших містах вже впроваджують такі.

– Давайте поставимо свої підписи, як дорослі, – очі Сашка засяяли, певно така ідея прийшла до душі.

– Так ти ж не зможеш грати, навіщо тобі, – вигукнув Генка і прикусив язика.

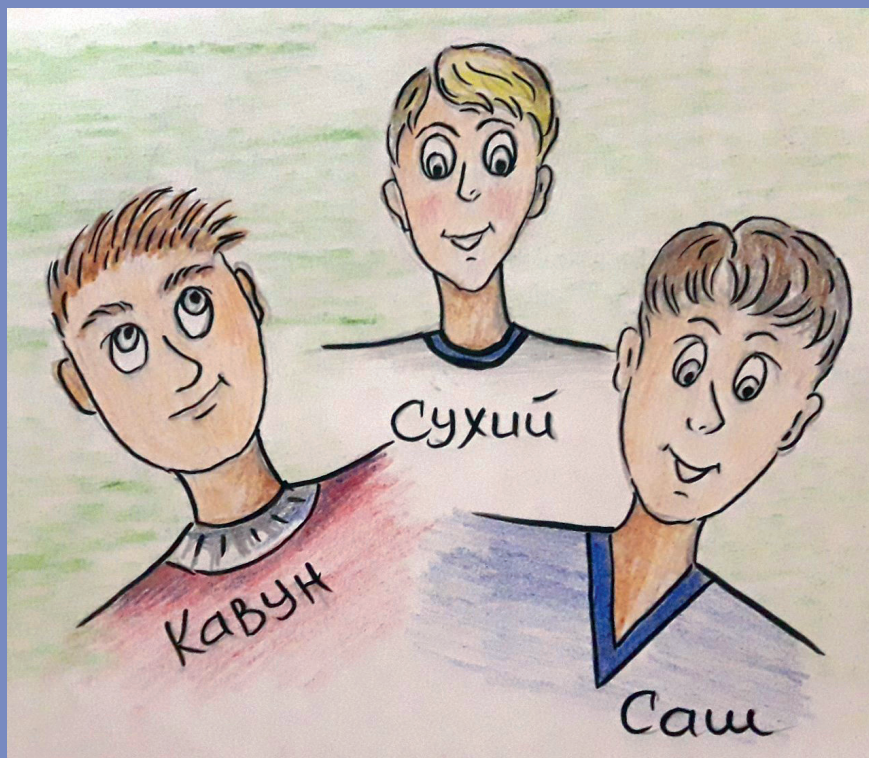
Інші хлопці повернулись до нього, на мить настала тиша. Десь далеко дзвякнув дзвінок велосипеда, хтось попереджував про небезпеку на дорозі.

– Я й на велосипеді не можу, – відповів Кость, – але я можу відчувати, що це вам потрібно. Не хочу, щоб ви травмувались.

– Костя, ти дуже добрий! – хлопці були трохи збентежені, тому що він не заздрить їм, а намагається допомогти.

– Будеш наш арбітр, – Сашко пожал хлопцеві руку.

– Тоді я ще попрошу в мера червоні й жовті картки, а поки що зробимо самі, – хлопці засміялись і почали втілювати задумане в життя.

Петиція

Петиція була зроблена по формі. Добре, що в Інтернеті окрім ігор, приколів, «дурненьких» кліпів є сторінки – зберігачі справді цінної та корисної інформації.

Костя радів цьому не раз. Він звик знаходити цікаві факти, передові наукові розробки і перспективні винаходи молодих вчених в сітях, де тонни «сміттевої» інформації. Звісно, вся корисна «інфа» не була розкладена на блюдечку, приходилось добряче покопирсатись перед тим, як знайти достатньо фактів, навіть для шкільного повідомлення. Що ж казати про повноцінну розробку дизайну міського двору?

Суть петиції – відновити спортивний майданчик. Хлопці запропонували свою допомогу. Були придумані різні додаткові елементи, яким є місце в сучасному дворі. Це: ігровий майданчик з гойдалками, клумбами запашних квітів, куточком піску для самих маленьких. Лавки відпочинку для дорослого населення, насамперед пенсіонерів і батьків тих діток, що грали в піску. Нічого зайвого не просили, втім – хлопці сумнівались в успіху задуманого.

– Річ в тому, що проблем в городі і так багато, я не сподіваюсь, що мер все владнає, – сказав нарешті Сашко, коли Кость прочитав текст складеної петиції.

– Те, що міська влада одразу нас підтримає, вірити я теж не буду. Але і відмовляйтесь від задуманого – також, – доказував правоту Костя.

Кавун і Сухий мовчки кивнули. Кавуном звали Петра – міцного хлопчика з густими бровами, які захищали темно – карі очі. І було від чого захищати – хлопець постійно потрапляв в пригоди. Він неодноразово падав з велика, гілки дерев не витримували і теж частенько обламувались під ним. Та що дерева, кожного року він з батьком висаджував нові кущі та лагодив гойдалки. І все це – ненавмисно, така, видно, була в нього вдача. Кавуном він став з серпня, коли виявив справжню гурман – любов до цього продукту. Кожного дня його можна було побачити зі скибочкою кавунчика в руці. Частенько кавун Петро виносив повністю, різав прямо на дворі, тоді вже всі хлопці могли насолоджуватись кавуновим смаком.

– А ще, це дуже корисно, – щоразу додавав хлопець.

Він казав це стільки разів, що тепер, коли він уходив додому, хлопці хором проводжали його словами: це теж дуже корисно!

– Що саме? – перепитував здивований Петро.

– Ходити додому вчасно! – жартували далі хлопці.

Петро жарти любив, тому не ображався. Він і хлопцям придумав цікаві прізвиська, щоб не виділялись своїм кавуновим ім'ям.

– А навіщо ти нам придумав прізвиська, – якось спитав його Саня.

– А що, для вас це Дуже Корисно, – як зазвичай відповів Кавун і підмигнув Сухому.

Сухий був худорлявим хлопчиною. Зайвого не те, що кілограма, навіть грама в нього не було.

– Тебе що, вдома не годують? – підколював його Кавун.

– Годувати годують, пити не дають, – жартом на жарт відповідав Сухий.

Він теж любив повеселитися. І, як не дивно, йому це вдавалося.

Сухий любив сухарики і його часто бачили з пачечкою в руці. Він щоразу пригощав друзів солоненькими поперченими шматочками хлібних сухариків зі смаком бекону, сиру, сметани і копченої ковбаси. Кожного дня – новий смак. Хлопці пригощались, смакували, а, коли все було з'їдено, казали:

– Дякуємо, хоч все це – просто шматочки запеченого хліба, ароматизаторами обробленого.

Наступного дня історія повторювалась. Коли все було роздано і з'їдено, то швидко пригадувалось, що ця смакота є «добре оброблений хіміками звичайний сушений хліб».

– А на ці гроші цілий буханець хліба можна купити, – зітхав Кавун.

– А коли ще зі скибочкою кавуна, – жартував Костя і хлопці ледь не падали зі сміху.

– Або напою можна купити, щоб ти не був таким Сухим, хоч би трохи став мокрим.

Сухого звали Сашком. А тут, серед друзяк, тільки Сухим, щоб не повторювати однакові імена і не плутати з Сашком – ватажком. Шансів покинути таке «сухе» прізвище майже не було. Навпаки, так він почував себе крутішим. Сухий не носив шкарпеток і підвертав джинси, щоб було видно кістки щиколоток.

До ватажка – Сашка прізвиська якомсь не чіплялись. Хлопці пішли простішим шляхом – скоротили його ім'я до мінімуму – Сашк, Саш.

Костю все частіше називали Кость. І при цьому усміхались. І по імені називали і як прізвисько – два в одному. Кості подобалось, що в дворі в нього з'явилися дружні відносини з підлітками. Хлопці виявились нормальними. Не підсміювались за спиною, а раділи разом. З такими можна було поділитись і радощами, і смутком. Тому Костя і вирішив, нарешті, розповісти в подробицях, що сталося. Поділився, що хоче навчити грати в футбол маленького Микитку, батько якого зараз в лікарні.

– До речі, я вже кілька днів тут, а малого жодного разу не бачив, – закінчив Костя.

– Ми також, – хором підтвердили Кавун і Сашко.

– Я бачив, що вони з мамою йшли з двору з великою сумкою. Тоді не придав цьому значення, а зараз пригадав. Це було наступного дня після твоєї аварії, – пригадав Сухий.

– Все заплутується, в лікарні вони теж не з'явилися, – додав Кость.

– Звідки знаєш, – повів бровенятами Кавун.

Тут вже не було сил стримуватись, Кость розповів, що в нього є своя людина в лікарні, що вони разом провідували Михайла і взнали в ньому батька Микитки.

– Михайло має важкі поранення, які привели до ампутації обох ніг до колін і руки по лікоть. Йому зараз дуже важко.

– І при тому його не провідує дружина, – Сашко не втримався.

– Він не сказав рідним про своє поранення, складну операцію і важкий стан, – все оплатила держава, а рідні думають, що він на службі. Хоч би не став «сейфом», – закінчив Костя.

– Що? – Кавун від подиву перестав їсти сухарики, якими пригостив Сухий.

– Ну, розумієш, людина не повинна замикатися в собі, не замикати серце у залізний ящик. Уявний, а все одно. Сподіваюсь, Ніка допоможе йому. А ось і вона, приїхала до нас на день з великого міста. Вона й не таке може, – з гордістю дивився на неї Костянтин.

В двір заходила красива дівчина. Русяве волосся розвівалось по-дихом вітру, сині очі світилися радістю, літнє сонце вже зарум'янило

гарне обличчя. В синьому платті та срібних балетках вона виглядала блискавично.

– Виглядає, як зірка, – у захваті викрикнув Саш і затулив рот долонею. Він і так сказав забагато. Хвалити будь – яку дівчину було не в його правилах. Але тут... Зірки не часто спускаються на землю, у засмічений буденністю двір.

Прийом

- Я – Вероніка, приємно познайомитись. Кость мені сказав, що в нього є справжня команда. Звіть мене Ніка, я вірю, що ваш задум може здійснитись.
- Ми стільки всього придумали, а все – Кость, – хвастливо сказав Сухий і «здувся», коли побачив реакцію Сашка. Той аж насупився. Роль лідера явно переходила до Кості.
- Давайте разом поїдемо у міськвиконком, відвеземо петицію – прохання зробити наш двір кращим. Тим паче, що в нас є готовий проект. На даному етапі він має спортивний майданчик, пісочницю і лавки для відпочинку. А професіональні тренажери почекають, не все одразу, – переконував Кость.

Добирались двома групами. Кость і Кавунчик були у таксі, більше ніхто не помістився, бо багато місця зайняв інвалідний візок. Інші поїхали в «маршрутці», тобто в автобусі, для звичайних перевезень.

«Білий дім» в маленькому місті не такий як в Америці, але теж у центрі, він знаходився за одну зупинку від центральної площі. Кущі троянд.

Вздовж доріжок були чинно підстрижені, зелені насадження вистроїлись в ряд, як справжні вояки. Хлопці рушили у приймальню. Перетнули двері і зупинились. Далі ходу не було. Охоронець суворо поглядав на підлітків. Один з них був у візку.

- Ви до кого? – строго спитав він.
- Добридень, – почала Вероніка, – ми до мера. В нас є петиція – прохання по благоустрій міського двору.
- Розумію, ви можете її залишити в приймальні, – додав охоронець.
- Далі не пустять, – підсумував Костя.

Назустріч вийшла жінка середнього зросту, вона почула розмову підлітків і вийшла з приймальні, що знаходилась в двох кроках від посту охоронця.

- Я приму ваш документ, – жінка протягла руку за паперами.
- Ви ж її там поховаєте серед інших паперів, – не витримав Кость.
- Коли закінчується термін на посаді, а нашому меру залишився один тиждень, нових проектів не починають, – серйозно додала жінка на підборах, в бордовому брючному костюмі і короткою стрижкою. Окуляри в модній червоній оправі вона поправила лівою рукою.
- «Лівша», – здогадався Костя, а вголос сказав :
- Чогось я думаю, що саме ви – ліва рука мера!

– Здогадався, хлопче, – засміялась короткострижена службова дама і звеліла охоронцю:

– Хай зайдуть в мою приймальню, залишать справу на розгляд. Шанси є.

Так петиція дійшла до «білого дому».

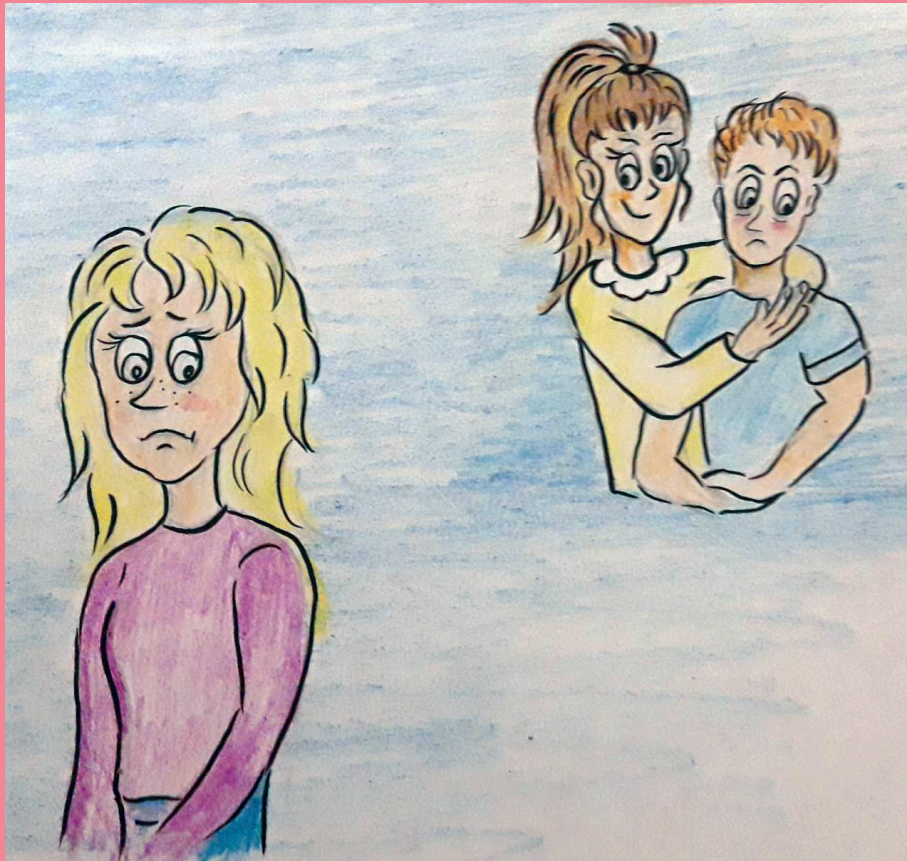
– Є маленький шанс, що мер ознайомиться з нею, – невпевнено промовила Ніка, коли повертали назад.

– Які ж ми ще діти, – у відчаї крикнув Костя.

– Дорослим і того б може не дозволили. Так що не переймайся, – підсумував Сашко.

Назад поїхали так само: Костя з Кавуном – в таксі, інші – в маршрутці.

Сашко, як істинний джентльмен, чемно подавав руку Вероніці. І йому хотілось, щоб дорога не скінчувалась. Ніка весело розповідала новини з Дніпра, ділилась ідеями нових конкурсів малюнку, показувала фото на телефоні. Вона вразила всіх хлопців своїм оптимізмом, життєрадісністю, вірою в краще. Такої дівчини вони ще не бачили.

Ксюнька – запальничка

Вероніка і хлопці затримувались, а Костя з Кавуном вже були в дворі:
– Ворота можна зробити іншими, сітку натягнемо, розмітку наведемо, – Костя вперто планував ремонт на майданчику.

– А що, ти правий Костю, – ми не можемо чекати, де що можна зробити самим. Білила для розмітки роздобути не важко.

Кавун аж роздувся від задоволення.

– Петро, твоя правда, я хочу зробити все одразу, а потрібно йти маленькими кроками.

– Привіт хлопці! – з-за повороту вийшли ноги, потім оголений пуп і нарешті «каре» чорного пофарбованого волосся з червоною прядкою. Дівчину звали Ксюнька – запальничка, борза дівчина, яка вчилася з Костею в одному класі.

– Канікули, задоволена, Ксюнь? – Звернувся до неї Кость.

Кожного дня вони бачились на уроках, але далі «привіт» розмови не заходили. Тож, що казати далі, він не знав.

– А ти тепер «модний мен», – продовжувала Ксюша, – хочеш з нами запалити цей вечір? Ми з компанією в сусідньому дворі. Музику включимо. Поспілкуємося.

– Я «палити» не хочу. Цигарки то дурня, – парирував Костянтин.

– Можеш не брати сигарету в руки, розкажеш нам свої пригоди. Я з тобою піду. Кавун, пробач, тебе не запрошую. Ну, – видихнула вона. Петро аж вдавився від такого нахабства.

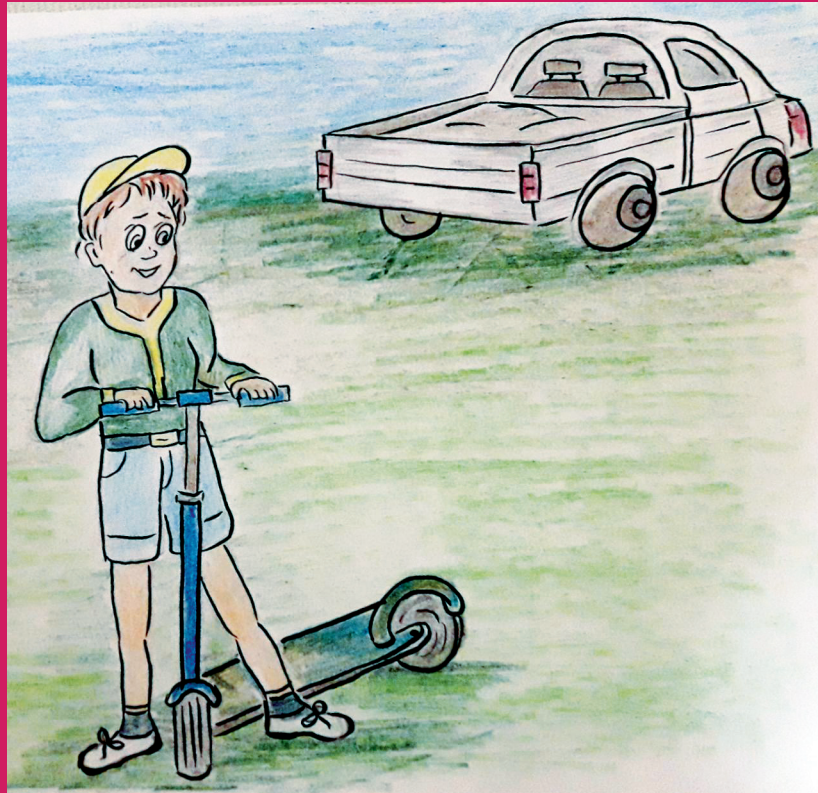
– Слухай, Ксю, я тебе не розумію, ти ж з нашим Сашком почала зустрічатись тиждень тому? – намагався він додати зерно розуму в розмову.

Сміх Ксюньки перебив Петра.

– Чого ти вкопався до мене? Може мені тепер Кость подобається, – з цими словами вона злегка присіла і опинилась на колінах у Кості, який сидів в візку.

Костянтин затамував подих, такого в нього ще не було. Дівчата не кожен день падають тобі на коліна. Хоч це і нахабно, але... Стоп. Мені ж подобається інша. Він зрозумів те, в чому досі собі не зізнавався: Вероніка – найгарніша в усьому світі.

І тут він почув дівочий зойк – в двір повертались друзі, і Вероніка скрикнула, побачивши на колінах у Костика дівча. Сашко – ватажок зціпив руки в кулаки. Ще тижня не минуло, як він сам запропонував зустрітись цій Ксю, поцілувались кілька разів, додому проводжав, а тут... За що? За що ти так з другом?

Банка фарби

Бойкот. Таке рішуче слово. Тільки його і зміг прокричати ватажок Сашко, коли хлопці тримали його за руки, щоб той не накинувся на сидячого Костю. Як зараз, Кость бачив великі від розчарування очі Вероніки і нахабний сміх Ксю:

- Та це ж прикол, хлопці, – але ніхто не чув.
 - Мордобою не дозволю, – став між хлопцями Кавун.
- Сухий ще притримував Сашу.
- Бойкот! Бойкот! Бойкот! – повторював той.

Порозуміння не було. Була зла тиша, від якої хотілось кричати. З Костянтином ніхто – ніхто з хлопців не розмовляв, Вероніка не відповідала на дзвінки, хоч в соц. Мережі вони були друзями. Костя заходив на її сторінку і довго милувався дівчиною вродою.

- Невже вона ніколи його не пробачить?

Пройшов тиждень, а Костя не міг отямитись, все частіше мати бачила його на дивані, Костя лежав, виснажений і безсилий.

- Що робити? – тихенько питала бабусю, радилась.
- Першим не витримав батько.
- Сину. Я тебе не визнаю, – підійшов він до дивану.
 - Це тому, що я не ходжу? – очухався син.

- Це тому, що ти дурієш цілими днями. Це ти називаєш канікулами? Батько присів поруч.
- Я став сейфом.
- Не дурій.
- Я справді замкнувся, батьку. Мені ні з ким робити проект. Все, що ми задумали, зійшло нанівець.
- А нащо тобі я?
- Батько узяв руку сина в свою.
- В мене для тебе де що є. Щось для нас усіх. Іншою рукою батько дістав банку фарби.
- Я бачив твою петицію, а ще я бачив, що в нашому дворі є багато нефарбованих гойдалок. Почнемо? Інші приєднуються.
- Це навряд, тату. А ти правий, ми з тобою крок за кроком багато спроможні зробити. Почнемо!

Тиждень був чудовий. Кожен день вони вдвох приходили на майданчик і робили ще один крок до оновлення. Поступово були пофарбовані металеві предмети, полагождені дерев'яні лавки біля під'їздів, на завтра було задумано робити розмітку поля. Раніше цього зробити було не можна, бо хлопці футболили м'яча. Кость теж мріяв про футбол. Він перерив гору літератури, вивчив історію і правила гри. Тепер читав поради щодо справедливого су дійства.

Арбітр, – називав себе подумки Кость. Він цінував цю посаду в футболі, вважав почесним справедливо оцінювати хід гри.

Вони з татом не помічали, що і сьогодні хтось слідкує за ними. І клацає фотоапаратом. Та Костюшкин повернувся і побачив сутулого чоловіка.

- Ви хто? – під'їхав до сутулого він.
- Репортер місцевої газети, – готую репортаж про вашу самовідданість. Раніше вам не вірив, думав ви балуєтесь. А коли ви стільки всього зробили, то хочу висвітити ваш труд в пресі, не відмовляйтесь. Нам всім зараз важливо побачити, що великі справи починаються з отаких вчинків. Хто як не ми самі допоможе нашій країні. А там, до вас приєднуються інші.
- Якщо треба то треба. Мені не слава потрібна, а можливість зробити світ футболу краще. Хоча б в нашому дворі. На все це дивляться наші діти, вони ще маленькі, а все бачать. І зараз я роблю все це для одного маленького хлопчика – Микитки. Сподіваюсь йому це знадобиться. Я знаю, його батько мріє навчити дворічного Микитку грати в футбол. Батько хоче, щоб у малого був шанс на майбутнє. Так само як вірить в мене мій батько. От зараз я мрію бути арбітром, вивчаю всі тонкощі су дійства. Трохи травмований, але...
– Кость повернувся і побачив, що в двір завертає Микитка на своєму самокаті.

Він зупинив розмову і крутнув колеса назустріч малому. Той їхав до Кості і посміхався йому.

– Привіт, – колеса візка крутились швидко, але автомашина, що начебто стояла на місці, бо водій прогрівав мотор, дала задній хід. Вона сунула прямо на малого.

– Ні, тільки не це, – жах охопив Парубка, – цей малюк повинен жити, колеса, швидше.

Мати малого теж намагалась добігти, але відстань була чималою. Відпустила малюка на свою голову.

Час рухався як в затягнутій фотозйомці. Зараз же задавить. Колеса застрягли в зибучому піску.

Костя рвонув ще, візок не рухався. Не знамо як він дьорнувся ще раз і опинився на ногах. Ноги слухали його!!! Він зробив крок, дотягнувся і саме вчасно схопив малюка руками, а самокат впав під колеса машини, яка давала задній хід.

Взаємодопомога воїнів

Вероніка не знаходила собі місця. Невже вона помилилась? Костя був таким щирим. Не міг зрадити друга! Ну не міг!

А що ж там казати. Всі пересварились. Ця Ксюня – запальничка змогла розпалити між хлопцями вогонь ворожнечі. Таке діло пропадає!

Ні, я не здамся!

Сьогодні обхід палат, спробую поспілкуватись з Термінатором, вмовити його розказати правду своїй сім'ї. Ми любимо наших рідних не за вади або досягнення, ми любимо їх з усім комплектом звичок і талантів, бо як можна відокремити, коли між людьми живе любов?

Вероніка постукала до палати Термінатора – Михайла. Його перевели інтенсивної терапії в звичайну палату, стан після операції стабілізувався.

– Я до Вас ненадовго, можна? – Ніка відкрила двері.

– Заходь, Ніка, – кивнув Михайло.

– Ви дуже добра людина, і ми всім відділенням бажаємо Вам скорішого видужання. Може, підтримка рідних вам допоможе швидше повернутись додому?

– Я їм не сказав, що знаходжусь тут, коли мені було погано, а тепер, коли трохи зрозумів ситуацію, сумніваюсь, що я взагалі їм потрібен. Без мене їм буде легше, ніж разом зі мною, а я буду жити в будинку для таких як я. Мені не пристосуватися до сучасного життя.

– Та що ви таке кажете! Ні, ви не можете впадати у відчай!

– Я і так довго не впадав, а зараз треба подивитись правді в вічі.

– А зараз я прийшла до Вас з хорошими новинами – я знайшла для Вас роботу!

– Яку ж?

– Зроблено гарячу лінію «Взаємодопомога Воїнів», там мають працювати ті, для кого переживання воїнів не пустий звук, а і власний біль. Тому бути на лінії, підтримувати інших буде для вас не тільки роботою а і покликанням.

– Я згоден з тобою. А що до того щоб сказати дружині, для неї це буде справжній удар.

– Випробовування і дає нам доля, щоб перевірити нас, – лагідно закінчила Ніка.

– Я спробую, Ніко, дякую за цю розмову.

Задзвонив телефон. На екрані Михайла висвітився номер дружини.

– Гадаю, прийшов час для розмови, – додав Термінатор.

– І в мене дзвонить телефон. До побачення.

На екрані телефона Вероніки мігав номер Сашка. А так хотілось побачити Костін номер! Вона взяла слухалку.

– Костя пішов, чуєш, ПІШОВ! НОГАМИ! СВОЇМИ! САМ!

– Так, я вірила в нього!

– Ми помирились, приїдь!

– З задоволенням!

Вероніка ступила на двір і не знала його. Новими фарбами сяяли гойдалки, на дерев'яних лавках було людно, тому що вони були відремонтовані. А біля дитячого куточку з піском розпустились висаджені чорнобривці.

Команда хлопців закінчувала розмітку, вони наводили контур поля.

– Завтра нам нові ворота завезуть, – почувла вона радісний голос Кості.

Він стояв, розумієте, людоньки, СТОЯВ, а потім повернувся, ніби відчув спиною її погляд.

– Я так чекав тебе, Ніко, ніколи більше не ухोдь, чуєш.

Він йшов до неї, такий високий, широкоплечий, з неслухняним чубом, який на ходу поправляв руками, поглядаючи на неї закоханими зеленими-зеленими очима.

Може так і приходить вона – Перша Любов.

Один квиток

Репортаж в міській газеті викликав бурю емоцій. Люди з інших вулиць приходили у двір, щоб на власні очі побачити, що віддана любов до своєї землі може творити справжні дива. Хлопець в візку не здався у полон обставин, а став ще сильніше, проблеми загартували його. Він і у візку зробив все, щоб наші діти жили краще, ніж ми.

Питання було розглянуто на рівні області, було виділено кошти на побудову в місті Спорткомплексу. Спортивні майданчики в дворах владою було вирішено відремонтувати на прикладі цього, зробленого хлопцями самостійно.

Підлітки в місті серйозно зайнялись футболом. Це ж набагато краще, ніж гаяти час. Костя зустрівся з Веронікою щодня. Їм було про що поговорити і про що помовчати.

– А, знаєш, Ніко, це відбудеться: товариський матч між двома юнацькими командами. В нас достатньо парубків, які добре грають у футбол. Тримай квиток!

– А чого він тільки один?

– Бо я буду на полі. Мене запросили бути почесним Арбітром.

– Бо вони довіряють тобі, так, як довіряю я.

Її маленька рука довірливо лягла в його сильні долоні й вони разом рушили вперед. В майбутнє.

Зміст

Квадроцикл	3
Волонтерка	6
Кіборги і Термінатор	8
Мрія	12
Повернення	14
Проект «Футбол для усіх»	16
Петиція	18
Прийом	22
Ксюнька – запальничка	24
Банка фарби	26
Взаємодопомога воїнів	29
Один квиток	31